

Vehhabilik

Yayınlama Tarihi: 13.08.2019

Vehhabilik akımının kurucusu, Arabistan'ın Necid bölgesindeki Uyeyne'de bir Hanbeli kadının oğlu olan Muhammed bin Abdülvehhâb (1703-1792) dır. Kurduğu vehhabilik akımı dini ve siyasi bir harekettir. İbni Abdülvehhab Mekke, Medine ve Basra'ya tahsil etmek için gitmiş,fakat özellikle tevhid inancına yönelik farklı görüşleri nedeniyle Ehl-i Sünnet alimlerinin tepkisini çektiği için Necid'e geri dönmüştür. Burada da ciddi bir muhalefet ile karşılaşınca Suud Emir'ine sığınmıştır. Bu ikisi arasında yapıldığı iddia edilen bir antlaşmaya göre Suudi Emir'i vehhabi akımını destekleyecek ve ibni Abdülvehhab ta Suudi hakimiyetini destekleyecektir. Tarih kitaplarında bu anlaşmanın İngilizler tarafından sağlandığı yazılmaktadır. Bu anlaşmayı sağlamanın asıl amacı, İslam'ı yıkmaya çalışan İngilizlerin Ehl-i Sünnet itikadına aykırı görüşlerle donanmış ve İbni Teymiyye'nin görüşlerini destekleyen bir dini akımı oluşturmaktır.

İngilizler neden gerçek İslam'dan korkmaktadır? Bunun cevabı basittir. Çünkü gerçek Müslümanlar, Allah'ın izniyle Ortadoğu, Asya ve Avrupa'da asırlarca yaşayan devletler kurmuşlar ve batılı devletlerin dünya hakimiyetine son vermişlerdir. Gerçek İslam dini ortada olduğu sürece dünyayı sömüremeyeceğini anlayan batılı emperyalistler, İslam'ı yıkmak ve saptırmak için ellerinden geleni yapmaya çalışmışlardır. Hindistan, Pakistan, Ortadoğu, Arabistan Yarımadası ve Türkiye'de gerçek İslam'ı yıkmak için yapılan planlar bugüne kadar

uygulamaya konulmuştur. Bu uygulamalardan biri de burada anlatılan vehhabi hareketidir.

Bu hareketin başarıya ulaşması için, İngiliz casusları İbni Abdülvehhab'ı etkileri altına almışlar ve onu bu akımın dini lideri yapmışlardır. Suud ailesine de Necid bölgesi ve civarında krallık kurarak hakim olmalarına yardım edeceklerini vaat etmişlerdir. Böylece Suud krallığı vehhabiliği resmi mezhep olarak kabul etmiştir. Bu mezhebi Arap bölgesinde yaymak için, Müslümanları bu mezhebe inanmalarına zorlamışlar ve kabul etmeyenleri ise öldürmüşlerdir.

Basra şehrinde 1713 te İngiliz casusu Hempher ile tanışan İbni Abdülvehhab onunla uzun süre arkadaşlık yapmıştır. Hempher onunla dini konular üzerinde konuştuğunda İslam dinini saptırmak için kullanabileceğini anlamış ve ona yeni bir din kurması için telkinlerde bulunmuştur. İbni Teymiyye'nin görüşlerini öğrenmesi için çalışılmış, kendisini para ve kadın temin edilerek İngilizlerin elinde tamamen bir oyuncak hale gelmesi temin edilmiştir. Bütün bu faaliyetler İngiliz Sömürgeler Bakanlığının talimatları ile gerçekleşmiştir. Bu hususlar Hempher'in hatıralarında anlatılmaktadır. Hempher bu hatıralarında İngiltere devletinin İslam'ı yıkmak için nasıl bir örgütlenme içinde olduğunu detaylı bir şekilde anlatmaktadır.

Suud Kralı ve İbni Abdülvehhab, vehhabiliği yaymak için el ele verdiler ve vehhabiliği kabul etmeyenlerin kafir ve müşrik olduklarına, kanlarını dökmenin ve

mallarına el koymanın helal olduğuna 1730 yılında karar verip 1738 de resmen vehhabiliği ilan ettiler. Vehhabiliği yaymak için İngilizlerin yardımıyla hazırladıkları kitaplar Ehl-i Sünnet alimler tarafından İslam dinine aykırı oldukları ve amaçlarının İslam dinini yıkmak ve bozmak olduğunu Müslümanlara ilan edilmiştir.

Hicaz da bulunan dört mezhep alimleri ve bunlar arasında İbni Abdülvehhab'ın kardeşi Süleyman Efendi ve kendisinden ders okuduğu hocalar, İbni Abdülvehhab'ın yazdığı kitaplarını inceleyerek, İslam dinini yıkıcı, bozguncu yazılara cevaplar hazırladılar. Sapık yazıları çürüten kuvvetli delillerle kitaplar yazarak Müslümanları uyardılar. Ancak bu uyarılar vehhabileri uyandırmadı. Bilakis Müslümanlara karşı olan düşmanlıkları arttı ve Suud'un Müslümanlar üzerine saldırmasına ve akıtılan kanların çoğalmasına neden oldu.

Vehhabiler ve mal, mevki elde etmek için bunlar arasına karışan cahil, vahşi kimseler Taif'te, Mekke ve Medine'de ve diğer yerlerdeki Müslümanlara yaptıkları işkenceler ve kadınların, çocukların barbarca öldürölmeleri Ahmet bin Zeyni Dahlan'ın "Hulasat-öl-kelam" kitabında, Eyüp Sabri Paşa'nın 1879 yılında basılan "Tarih-i Vehhabiyan" ve "Mirat-öl-Haremeyn" kitaplarında uzun uzun yazılıdır. Yüreğı dayanabilenler bunları okuyabilirler.

Suud kralı Muhammed bin Suud 1765 yılında öldü. Yerine oğıu Abdölaziz bin Muhammed geçti. İbni Abdölvehhab bu yeni kral ile işbirliğı yaparak Hicaz

ve Irak bölgelerini ele geçirmek için çalışmaya başladı. Zekat ve öşür toplamak bahanesiyle dolaştıkları köy ve kasabalarda kendilerine karşı gelen Sünni ulemayı öldürmeye başladılar. Mekke'yi ele geçirmek için asker ile Mekke şerifinden hac izni istediler. Fakat Mekke şerifi buna izin vermedi ve askerleri ile vehhabilere karşı geldi. Vehhabiler geri çekildiler. Bu sırada Muhammed bin Abdülvehhab öldü. Bundan sonra Müslümanlar ile vehhabiler arasında şiddetli savaşlar oldu. 1803 te Taif'i ele geçiren vehhabiler, şehir halkını öldürerek mallarını yağmaladılar, şehir ve etrafındaki mezarlar ve türbeleri yıktılar. Peygamber Efendimizin amcasının oğlu Abdullah bin Abbas'ın türbesini yerle bir ettiler. Birçok dini kitapları yaktılar. Aynı sene Mekke'yi ele geçirdiler. 1805 de Medine'yi işgal ettiler.

Vehhabiliğin ortaya çıktığı yıllarda Osmanlı Devleti birçok iç ve dış problemlerle uğraşmaktaydı. Bu nedenle vehhabi akımının vehametini anlamaları ve tedbir almaları için bir zaman geçti. Ancak vehhabilerin Mekke'yi ele geçirmeleri üzerine Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa görevlendirildi. Mısır valisi Mehmet Ali Paşa, oğlu Tosun Paşa'nın kumandası altındaki bir ordu ile 1812'de Medine'yi, 1813 te Mekke'yi ve Taif'i onlardan geri aldı. 1818 de vehhabilerin merkezi olan Deriye şehrini ele geçirdi. Yakalanan kral Abdullah bin Suud Medine'ye getirildi. Yanındakiler ile birlikte İstanbul'a yollandı. Burada muhakeme edildikten sonra Topkapı Sarayı önünde idam edildiler. Böylece Osmanlı Devleti için

vehhabi meselesi halledilmiş gibi olduysa da, o bölgede vehhabiler bazen gizli bazen aşikar faaliyetlerini sürdürdüler. İngilizler I. dünya harbinden sonra bu bölgeyi tekrar Suud krallığına 1932'de verdiler. Böylece bu bölgede vehhabilik resmen tescil edilmiş oldu.

Suud Krallığı bu sapık akıma bugüne kadar hizmet etmiştir. Suudi Arabistan'da yetiştirilen birçok ilahiyatçı diğer Müslüman ülkelere gönderilerek, vehhabiliğin yayılmasına hizmet etmektedirler. Suudiler bunlara gittikleri ülkelerde finansal destek vererek birçok vakıf, dernek, Kuran kursları açmalarına ve buralarda vehhabiliği yaymalarına yardım etmektedir. Ancak Vehhabilik kelimesi İslam dünyasında kötü çağrışımlarda bulunduğundan, bu akım kendisini “Yeni Selefilik” diye adlandırmıştır. Bu ad altında eski inanışlarını devam ettirmektedirler. Böylece emperyal güçlerin İslam'ı yıkma ve saptırma amaçlarına hizmet etmektedirler.

Vehhabi Akımının Görüşleri

İngilizlerin yardımıyla Vehhabilik yayılmış ve Ehl-i Sünnet İslam'a karşı bir selefi hareketi olarak günümüze kadar gelmiştir. Vehhabilik, İbni Teymiyye'nin tanımladığı selefiliği kendilerine rehber olarak almışlar ve hatta daha da ileri gitmişlerdir. Onların temel görüşleri şunlardır:

> Onlara göre tevhid inancı kalple, dille ve amelle gösterilmelidir. Bunlardan biri eksik olursa o kişi

Müslüman değildir. Bir farzı yerine getirmeyen kimse inanmasına rağmen dinden çıkmış olur. Dolayısıyla bunların öldürülmeleri ve malları vehhabilere taksim edilmeleri caizdir.

> Allah Teâlâ'nın Kuran'da zikir edilen sıfatları ile el, yüz, ayak, kürsü vb. ifadeleri vücudî şekiller içinde anlaşılmalıdır. Yani teşbih ve tecsim (insana benzetip cisimlendirme) geçerlidir. Çünkü onlara göre ayet-i kerimeler tevil edilmeksizin zahir anlamlarıyla anlaşılmalıdır.

> Allah'tan başkasından şefa'at (yardım) dilemek şirk'tir. Peygamberler'in (as) ve Evliyanın ruhlarından şefa'at isteyen, bunların mezarlarını ziyarette bulunup bunları vesile ederek dua eden İslamiyet'ten çıkar. Buna tövbe etmeyenin öldürülmesi caizdir.

> Vehhabilere göre tarikata girmek, bir mürşidi sevmek, tasavvufa yönelmek bid'attır, yani sapıklıktır.

> Kuran ve Sünnet dışında her şeyi bid'at olarak kabul ederler. İcma ve kıyası reddederler. Fıkhi mezheplerin imamlarının görüşlerine uymayı kabul etmezler. Ashab-ı kiramın bile dinde selahiyetli olmadığını ileri sürerek mezhep veya mezhep imamına bağlanmayı dini anlamamak ve küfre sapmak olarak değerlendirirler.

> Onlara göre mezarlar üzerine türbe yapmak, türbelerde namaz kılmak, orada ibadet edenlere hizmet etmek, ölülerin ruhuna sadaka adamak uygun değildir. Bu nedenle Arabistan'daki mezar ve

türbeleri yıkmışlardır. Peygamber Efendimizin hırka ve sakal-ı şerifini ziyaret edilmesini şirk sayarak yasaklamışlardır.

> Namazın mutlaka toplu olarak ve mescitte kılınması gerektiğine inanırlar. Zikri ve nafil namazları yasaklamışlar ve vakıf kurumlarını batıl saymışlardır.

> “Emr-i bil-maruf ve nehy-i anil münker” (iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak) imamın veya Emir'in vazifesidir” derler. Dolayısıyla normal bir Müslümanın bunları yapması yasaktır.

> Peygamber ve Evliyaların ruhlarından şefaate isteyen, onların mezarlarını ziyaret edip, onları vesile ederek dua eden kafir olur. Kabirde olandan, işitmeyenden dua istemek şirktir.

> Mezarlar üzerine türbe yapmak caiz değildir. Haremeyn halkı şimdiye kadar kubbelere, duvarlara tapındı. Sünniler ve Şiiler bunun için müşriktir. Bunların öldürülmesi ve mallarının yağma edilmesi helaldir.

> Bir mezhebe uymayı kabul etmezler.

> Şefaata inanmazlar.

> Keramete inanmazlar.

> Tasavvufa inanmazlar. Onlara göre tasavvufun başlangıcı Hint Yahudilerinin bir oyunudur ve eski Yunanlılardan alınmıştır. Tasavvufçular şirk ve küfür üzerindedir.

- > Allah için adak adamak, hayvan kesmek, etlerini fakirlere dağıtıp sevaplarını Peygamber ve Evliyalara hediye etmek şirktir.
- > Resulallah'ı övmek şirktir.
- > Onlara göre Arş kadimdir. Allah arş üzerinde oturur, kendisi ile beraber oturması için Resulallah'a da yer bırakır.
- > Sebeplere yapışmaya, vesileye, tevessüle şirk derler.

Vehhabilerin Görüşlerine Reddiyeler

Vehhabiler bazı ayetleri ileri sürerek Müslümanları kâfirlere, müşriklere benzetmişlerdir. Örneğin Zümer Suresi 3. ayetinde putlara tapanların şöyle dedikleri ifade edilmektedir: *“Biz onlara sadece bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz”*. Burada kastedilen puta tapan kafirlerdir. Onlar bu ayeti Peygamber ve Evliyayı vesile ederek Allah'a dua eden Müslümanlar için kullanmaktadırlar. Bu çok gülünç ve ahmakça bir iddiadır. Çünkü kafirler şefaet etmek için putlara taparlar. Halbuki Müslümanlar ise Peygamber ve Evliyalara tapmazlar, yalnız Allah'a taparlar. Putperestler putlarda bir yaratıcı güç olduğuna inanırlar. Müslümanlar ise tek yaratıcının Allah olduğuna inanırlar. Peygamber ve Evliyaların Allah'ın sevdiği kullar oldukları için dualarının Allah tarafından kabul olunabileceğini ümit ederler. Maide Suresi 27. ayette mealen *“Mütteki kullarımın duasını*

kabul ederim” buyurulmaktadır. Yoksa Müslümanlar için Peygamber ve Evliyalar ilah, mabut ve Allah'a ortak değillerdir.

- Vehhabiler tevhidi üçe böldüler: kalp, dil ve amel. Biri eksik olursa o kimsenin Müslüman olmadığını iddia ederler. Halbuki Ehl-i Sünnet inancında amel eksikliği insanı kafir yapmaz, sadece günahkar yapar. Vehhabilerin bu görüşünü destekleyen hiçbir ayet ve hadis yoktur.

- Allah Teâlâ'yı insana benzetip cisimlendirme (teşbih ve tecsim) tamamen yanlıştır. Çünkü Allah Teâlâ'ya hiçbir şeye benzer ve denk değildir, (ihlas, 112/4).

- Peygamber ve Evliyalardan şefaât istemek şirk değildir. Müslüman Allah'ın sevdiğine inandığı kişileri kabirlerde ziyaret eder ve onlardan hayır dua isterler. Peygamberin de şöyle dua ettiği rivayet edilmiştir: *“Yarabbi istediklerini vermiş olduğun kullarının hakkı için, hürmeti için senden istiyorum.”*

Peygamberimiz (sav) Hz. Ali (as)' ın vefat eden annesini kabre koyunca şöyle dua ettiği rivayet edilir: *“Yarabbi bana annelik yapan Fatıma binti Esed'i af eyle, Peygamberinin ve benden önce gelmiş olan peygamberlerinin hakkı için ona rahmetini bol eyle”*.

Adem (as) yasak edilen ağaçtan yediği için Cennetten dünyaya indirilince, şöyle dua etmiştir: *“ Ya Rabbi! oğlum Muhammed'in hürmetine beni affet”*. Buna karşı Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: *“Ey Adem!*

Muhammed'i vesile ederek yerdekiler ve göktekiler için şefa'at isteseydin, şefa'atini kabul ederdim."

- Tasavvuf şirk değildir. Tasavvuf **Dilallah**'tır. Yani Allah'ın Gönül Bahçesi'dir. Ancak bunu yaşayanlar anlar. Dolayısıyla gözleri kan ve vahşet bürümüş olan

- ve Müslümanların kanlarını ve mallarını kendilerine helal sayan vehhabilerin bunu anlamaları mümkün değildir.

- Dört Ehl-i Sünnet mezhebi hak'tır. Müslümanların bu dört mezhebin dışına çıkması kendilerini batağa ve sapıklığa götürür. Vehhabiler mezhepleri reddederek kendilerinin ilimden yoksun olduklarını göstermişlerdir. İddialarını silah zoru ile kabul ettirmek istedikleri için, onlardan ilim anlayışı ve düşüncesi beklemek zaten boşunadır.

- Vehhabiller bütün türbe ve mezarları yıkmışlar, fakat Peygamberin mezarına dokunamamışlardır. Çünkü kim onu yıkmaya niyet edip hareket ettiyse felç olmuştur. Vehhabiler bu hikmeti anlayacak halde değildirler. İslam açısından türbelerin ve mezarların ziyareti serbesttir. Burada vefat etmiş kişilere Kuran okunarak hediye edilir, onlar da buna mukabil hayır dua ederler.

Ölüler aslında diridirler, onu ziyaret edenleri görürler ve selamlarını alırlar. Bu nedenle bütün İslam alimleri Medine'ye gelince Peygamberin kabrini ziyaret etmişler ve onu selamlamışlardır.

- Namazın muhakkak toplu olarak, mescitte kılınacak diye bir kural yoktur. Evlerde ve tek başına

da namaz kılınabilir. Ancak cemaatle kılınan namaz sevap bakımından daha üstündür. İslam “Kolaylaştırın, Zorlaştırmayın” der.

- “Emr-i bil-maruf ve nehy-i anil münker” yalnız imamın veya emir'in vazifesi değildir. Bütün Müslümanlar bununla görevlidir. Çünkü İslam toplumları mensuplarının karşılıklı birbirlerine Hakk'ı tavsiye etmeleri ve yanlış olanlardan sakındırmaları ile ahenkli bir düzen içinde bulunabilir. Tabii ki vehhabileri destekleyen batılı emperyalist güçler böyle bir İslam toplumunu istemedikleri için vehhabileri kullanarak bu görüşü Müslümanlardan uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar.

- Ayetel Kürsi'deki “*O'nun izni olmadan huzurunda şefa'at edecek olan kimdir?*” ifadesi bütün şefa'atlerin Allah'ın izniyle olacağını gösterir. Müslümanların Peygamber ve Evliyadan şefa'at istemesi onların Allah indinde dualarının makbul olduğundandır. Onları vesile ederek Allah'tan şefa'at talep etmektedirler. Peygamber ve Evliyanın şefa'at etmeleri ancak Allah'ın izniyle olur. Müslüman bunu talep ederken bu inanıştır.

- Kabirdekiler işitmez değildirler. Orada yatan kişilerin ruhları oradadır ve geleni, gideni, istenileni bilir ve duyarlar. Verilen selamları alır ve mukabele ederler. Bedir harbinden sonra kafirlerin ölülerini bir çukura dolduran Peygamber, onlara seslenerek “*Hakikati gördünüz mü?*” demiştir. Bunun üzerine Hazreti Ömer (ra) “*Ya Resulallah, onlar ölüdür nasıl işitirler?*” deyince Peygamber “*Ya Ömer, onlar*

söylediklerimi senden daha iyi duyarlar” diye cevap vermiştir.

- Mezarlar üzerine türbe yapmak şirk değildir. Bu putperestlik de değildir. Ölülerin kabirlerinin kaybolmaması için bir vesiledir. Vehhabiller bunları bahane ederek Müslümanları öldürmek ve mallarını yağma etmek istemişlerdir. Asıl dertleri budur.

- Peygamberi övmek şirk değildir. O Allah'ın en sevgili kuludur ve peygamberlerin sonucudur. En güzel ahlaka o sahiptir. O'nu övmeyeceğiz de kimi öveceğiz. Allah Teâlâ Peygamberimiz için “ *Eğer sen olmasaydın alemleri yaratmazdım*” buyurmuştur. Ancak biz Peygambere ilah gözüyle bakmayız. Hristiyanlar Hz. İsa (as)'yı, Yahudiler Hz. Üzeyri (as)'yi ilah edindiler. Bunun için kafir olmuşlardır. Hz. Muhammed (sav) Allah'ın bir kuludur ve elçisidir, bir ilah değildir.

- Allah'ın arşa istiva etmesini cisimleştiren vehhabiler büyük bir yanlışlık içindedir. İstiva kelimesini İslam alimleri mecazi anlamda anlarlar ve ona “hükmetmek” ve “alemleri yönetmek” gibi anlamlar verirler. Yoksa zahiri anlamda anlamak şirke girer. İbni Teymiyye'nin yaptığı gibi Allah'ı arş üzerinde oturup ayaklarını sallaması büyük bir iftiradır. Böyle düşünceler insanı küfre götürür.

- Her şeyi yaratan yalnız Allah Teâlâ'dır. Bir şey yaratmak için başka bir mahluku vasıta ve sebep yapması Allah Teâlâ'nın sünnetidir. Allah Teâlâ'nın bir şey yaratmasını isteyen, o şeyin yaratılmasına vesile olan sebebe yapışması lazımdır. Peygamberler

hep sebeplere yapışmışlardır. Allah Teâlâ sebebe yapışmayı övmektedir. Peygamberler sebeplere yapışmayı emretmektedirler. Dünyadaki olaylar, hadiselerde sebebe yapışmanın lazım olduğunu göstermektedir. Bir şeye kavuşmak için o şeyin sebebine yapışılır. O sebebi o şeye sebep yapan ve insanın o sebebe yapışmasını sağlayan ve yapıştıktan sonra o şeyi yaratan hep Allah Teâlâ'dır. Böyle inanan bir kimse bir sebebe yapışmakla o şeye kavuştum diyebilir. Bu sözü o şeyi sebep yarattı demek değildir. Allah Teâlâ o şeyi bu sebeple yarattı demektir. Mesela "içtiğim ilaç ağrımı kesti", "çorba beni doyurdu" gibi sözler, bu şeylerin hep vesile ve vasıta olduklarını göstermektedir. Bunlar gibi konuşan Müslümanlar yukarıda bildirdiğimiz gibi inanmaktadırlar. Böyle inanana kafir denemez.

Vehhabilerin kafir olduklarına dair birçok kitap yazılmıştır. Bu kitaplardan bazıları şunlardır:

1) Mekke müftüsü Ahmet bin Seyyid Zeyni Dahlan birçok kitabında vehhabilerin iç yüzlerini açıklamakta, yanlış yolda olduklarını ayet ve hadislerle ispatlamaktadır. Bu eserlerinden bazılarının adları şöyledir:

"Hülasat-ül kelim beyani umerail beledil – haram"

"Firreddi alel - vehhabiyeti – etba-i mezhebi İbni Teymiyye"

"Ed – Dürer – üs - Seniyye"

2) Yusuf Nebhani'nin “ Şevahid-ül-hak” adlı kitabında vehhabilere reddiyelerde bulunmaktadır.

3) II. Abdülhamid'in bahriye mirlivası (amirali) Eyüp Sabri Paşa'nın “Tarih-i vehhabiyan” ve “Mirat-ül-Haremeyn” adlı kitaplarda vehhabiliğin iç yüzleri ve sapık oldukları anlatılmaktadır.

4) İbni Abidin'in “Nimet'i İslam” adlı kitabında vehhabilerin ibahi yani dinsiz oldukları açıkça yazılıdır. Bir fıkıh kitabı olan “Redd-ül muhtar” adlı kitabında yazdığına göre vehhabiler kendilerini Müslüman sayıp, kendilerine muhalif olanların müşrik olduğuna inanırlar. Bundan dolayı Ehl-i Sünnet Müslümanların ve alimlerinin öldürölmelerini mubah sayarlar.

Yorum ve Eleştirileriniz için:

<mailto:oryanmh@gmail.com>

[Ana Sayfa](#)

[Yorumlar](#)

